SEDINTA 2 - BUCLE LISTE DICTIONARE

Comanda print si diferente Python2.x si Python 3.x

In cele de mai jos putem vedea ca putem folosi comanda print urmata de spatiu si un sir de caractere sau comanda print urmata de paranteze rotunde ce cuprind un sir de caractere. Până în prezent foloseam comanda print fără paranteze de forma:

```
>>> print "salut"
salut
>>> print("salut")
salut
>>>
```

Fig. 1

Acum putem vedea ca și comanda de afișare poate fi apelata cu paranteze. De fapt, aici ar fi una din schimbările majore și incompatibile intre versiunea Python 2.7.x și Python 3.x și anume Python 2.7.x recunoaște ambele moduri de a afișa un sir de caractere, pe când Python 3.x nu recunoaște decât print cu paranteze rotunde, adică print('string').

Prin urmare, tot ce a fost scris până în prezent pentru 2.x acum trebuie portat la noua forma pentru 3.x. Portarea este un procedeu de translatare de la o forma la o alta prin schimbarea codului pentru a fi compatibil cu ambele versiuni sau cu noua versiune. Exista programe python care fac translatarea Python 2.x in Python 3.x automat, deci nu trebuie sa realizati voi aceasta translatare.

Nu se recomanda utilizarea funcției print() pentru afișarea unor caractere. În Python 2.7 utilizarea comenzii print cu paranteze nu se poate folosi corespunzător când vrem să afișam și variabile și șiruri de caractere despartite de virgula. Prin urmare va fi folosit cat de rar este cu putința. Figura de mai jos indica acest lucru, unde se poate vedea ca se afiseaza parantezele in cazul in care printam (x, "Salut").

```
>>> print "salut"
salut
>>> print("salut")
salut
>>> x=23
>>> print(x,"Salut")
(23, 'Salut')
>>> print x,"Salut"
```

Fig. 2

Lucrul cu operatori decizionali și IF

Așa cum am demonstrat putem verifica daca un șir de caractere este format numai din numere și putem converti un număr. Totuși ne trebuie un operator decizional, un lipici care să lege o condiție (spre exemplu: este șirul de caractere format numai din numere?) de expresii (actiunea pe care dorim sa o luam).

Acest lipici este <if>. Operatorul decizional <if> ia o decizie pe baza unei conditii scrise in paranteze. lata cum arata forma structurala a unui if:

```
if (conditie):

expresie1

Fig. 3
```

Sa presupunem ca avem expresia if de mai jos:

```
if (conditie):

expresie1
```

unde expresie1 este print "expresie1" sau oricare sintaxa.

If se traduce în romana cu 'daca', iar else poate traduce cu 'altfel':

Prin urmare expresia de mai sus se poate scrie mot-a-mot:

```
daca(conditie):

expresie1

expresie1 va fi rulat numai cand conditia este adevarata. Fig. 4
```

Sa presupunem ca am înlocuit condiția cu un True ca în sintaxa de mai jos. În acest caz tot mereu va rula expresie1:

```
if (True):
```

expresie1

Putem echivala acest caz cu următoarea sintaxa:

expresie1

Avem nevoie de o metoda prin care indicam că, cand condiția este adevărată (True - boolean), sintaxa if ar trebui să ruleze mai multe expresii.

Sa ne uitam un pic fragmentul de cod de mai jos:

```
if (False):

print "x este mai mare ca 3"

print "Asa este!"

print "Test"
```

Cum se va comporta interpretorul? Condiția din cadrul if-ului este falsa astfel expresia print "x este mai mare ca 3." nu va fi rulata. În schimb expresia print "Asa este!" va fi rulata, ca de altfel și expresia print "Test". Dorim ca și a doua expresie să fie introdusa în if sub un singur bloc. Acest lucru este posibil folosind spațierea. Aici am folosit patru spatii.

```
if (True):

print "x este mai mare ca 3"

print "Asa este!"

print "Test"
```

Fragmentul de cod de mai sus va rula ambele expresii de print doar în cazul în care conditia este adevărata. Deoarece conditia este adevărata va avea ca urmare rularea celor doua expresii print "x este mai mare ca 3." si print "Asa este!". Sintaxa print "Test" va rula oricum deoarece nu face parte din blocul de expresii ale if-ului.

Atât IDLE, cat și Eclipse ne oferă indentare automata la scrierea codului, detectând începerea unui bloc de expresii. Începerea blocului de comenzi se face prin indentarea

unui tab, tab ce e configurat standard la 4 spatii. Prin trecerea la nivelul anterior de număr de taburi se închide un bloc de expresii .ln loc de tab se pot folosi și spatii, dar e mai facil să folosim un tab fiind mult mai vizibilă trecerea de la un bloc la altul.

Regasim un alt exemplu in python in ceea ce priveste spațierea (numita si indentare).

Fig. 5

Sa presupunem ca avem următoarea expresie if:

In cazul în care condiție este adevărata va fi rulata expresie1, în caz contrar (condiția este falsa) expresie2 va fi rulata.

lata si un exemplu:

Fig. 6

Condițiile pot fi numerice, Boolean sau compararea șirurilor de caractere.

Sa discutăm despre aceste condiții pe rând:

1. Conditii Numerice

Condițiile numerice folosesc operatori decizionali. Retine: in cazul in care condtia este adevarata, atunci va rula codul de sub if. Mai jos se poate observa un tabel de operatori decizionali:

Operator	Însemnătate	Exemplu de condiție	Ce returnează
==	Egal cu	5 == 5	True
!=	Nu este egal cu	8 != 5	True
>	Mai mare	3 > 10	False
<	Mai mic	5 < 8	True
>=	Mai mare sau egal cu	5 >= 10	False
<=	Mai mic sau egal cu	5 <= 5	True

lata doua exemple (Fig. 5) cu operatori decizionali if ce folosesc conditii numerice.

```
>>> if(x>24):
    print "Salut"
    # Aceasta linie nu va fi rulata deoarece 23 nu este
    #mai mare decat 24

>>> if(x>22):
    print "Salut"
    # Aceasta linie va fi rulata deoarece 23 este
    #mai mare decat 22
```

Salut

Fig. 7

Asa cum putem vedea in Fig. 7 se verifica daca expresia x mai mare ca 24 este adevarata sau x mare decat 22. Cand conditia este adevarata atunci codul din blocul de

comenzi de sub if va rula. Prin urmare, vom vedea afisat sirul de caractere "Salut" doar cand x este mai mic decat 22.

2. Boolean

Așa cum se poate vedea și în Tabelul 1 condiția este convertita într-o variabila de tip Boolean. Deci tot mereu se folosesc expresii ce au ca rezultat o variabila Boolean.

Mai jos regasim un exemplu unde folosim o conditie de tip boolean (True/False).

```
# Manipularea sir caractere prin if statement
# Demonstreaza utilizarea sintaxei if
# Ion Studentul 1/13/03

print "\tSalut! \nAceasta e un program de conversie euro->lei'

euro=raw_input("\nScrie te rog valoarea euro:\n")

if (euro.isdigit()):
    euro=int(euro)
    print ("Valoarea convertita este :",euro*4.5," RON")

else:
    print("Valoarea introdusa nu este un numar!")

raw_input("\n\nApasa <enter> pt a iesi.")
```

```
D:\Catalin\Predare Python\carte\Sedinta 2\Programe\if_statement.py

Salut!

Aceasta e un program de conversie euro-lei

Scrie te rog valoarea euro:
456

('Valoarea convertita este :', 2052.0, ' RON')

Apasa <enter> pt a iesi.
```

Fig.8

Sa discutăm un pic despre program.

Prima linie ne indică utilizarea functiei print() prin afisarea unui text ce indica scopul programului:

```
print "\tSalut! \nAceasta e un program de conversie euro->lei"
```

Urmează o linie în care capturam in variabila euro un șir de caractere introdus de la tastatura cu ajutorul funcției raw input().

In program regăsim o sintaxa de tip <if>. Sintaxele de tip <if> au obligația de a lua o decizie pe baza condiției din interior. Daca utilizatorul va scrie un numar atunci euro.isdigit() va returna True. In acest caz cele doua linii ce se regasesc mai jos de acel if vor fi rulate. Liniile rulate se regasesc si mai jos:

```
euro=int(euro)
print ("Valoarea convertita este :",euro*4.5," RON")
```

In cazul in care utilizatorul nu introduce de la tastatura un numar, atunci euro.isdigit() va returna False. Prin urmare, blocul de expresii de sub else va fi rulat. In program avem doar o singura sintaxa care se regaseste sub blocul de else, deci ce va fi rulata in cazul in care utilizatorul nu introduce un numar:

```
print("Valoarea introdusa nu este un numar!")
```

3. Sir de caractere

Compararea unor expresii de tip string se face cu ajutorul ASCII într-o ordine lexicografică. Astfel într-o expresie comparativa va lua primul caracter de la stânga la dreapta din primul șir de caractere și primul caracter de la stânga la dreapta din cel de al doilea șir de caractere.

Aceste doua caractere vor fi convertite în cod ASCII, apoi vor fi comparate numerele ASCII ale codului.

Pentru a obține un număr al caracterului ASCII se folosește funcția ord().

Fig. 9

In mod uzual condiția va conține doar operatorii decizionali egal cu '== ' sau nu este egal cu '!='. Foarte rar se întâmplă să utilizam alți operatori decizionali în compararea de șiruri de caractere.

Operația inversa a funcției ord() este chr(). Funcția chr() nu acceptă decât numere de tip integer ca parametru vezi Fig. 10.

```
>>> chr('a')
Traceback (most recent call last):
   File "<pyshell#38>", line 1, in <module>
        chr('a')
TypeError: an integer is required
>>> chr(97)
'a'
>>> chr(97.0)
Traceback (most recent call last):
   File "<pyshell#40>", line 1, in <module>
        chr(97.0)
TypeError: integer argument expected, got float
```

Fig. 10

Așa cum se poate observa în Fig. 10 funcția ord() nu accepta nici numere de tip float.

In Python nu suntem limitati in a crea un singur if. Putem crea o ierarhie de tip if in if asa cum se poate vedea si mai jos:

Fig. 11

Avem posibilitatea de a avea mai multe ramuri de if intr-un if, asa cum avem posibilitatea de a utiliza elif. Acest elif se adauga cu scopul de a avea inca o ramura ce pune o conditie in vederea rularii blocului de expresii de sub acel elif. Operatiile se vor face de sus in jos. Pentru a explica operatiile logice ne rapotam la exemplu de mai jos.

Prin urmare, daca conditia(conditie1) din if este adevarata, se va rula blocul de expresii de sub if (expresie1). In cazul in care nu este adevarata conditia din if, atunci se va verifica conditia din elif(conditie2). In cazul in care conditie2 este adevarata se va rula blocul de expresii de sub elif (expresie2). In cazul in care nici conditie2 nu este adevarata se ruleaza blocul de expresii de sub else (expresie3).

```
if (conditie1):
    expresie1
elif (conditie2):
    expresie2
else:
    expresie3
```

Asa cum probabil v-ati asteptat putem avea multiple conditii elif. Toate aceste conditii vor fi verificate pe rand, pana una din aceste conditii este adevarata. Pe ramura unde conditia este adevarata vom rula blocul de expresii de sub ramura respectiva.

```
If (conditie):

expresie
elif (conditie2):

expresie2
elif (conditie3):

expresie3

....
elif (conditie n)

expresien
else:

expresie n+1

Fig. 12
```

Atentie totusi la conditii si la logica din spate. lata un exemplu in care a doua ramura de elif nu va fi accesata niciodata deoarece conditiile respective vor fi indeplinite de ramurile de dinainte. Avem un mic programel in care definim un numar stocat de variabila x. Acest numar este 2.

Fig. 13

In Fig.13 conditia din al doilea elif (x>=2) nu va fi verificata niciodata deoarece daca x este mai mare ca 2 va rula blocul de expresii de sub if, iar daca x este 2 va rula blocul de expresii de sub primul elif. In cazul in care numarul stocat de x va fi mai mic ca 2 atunci vom rula blocul de expresii de sub else.

Prin urmare, originalitatea conditiilor este importanta. Daca avem doua condiții identice programul nu ne va returna eroare, dar nu va ajunge niciodată pe ramura cu elif-ul ce se afla mai jos cu condiția 'duplicat'. Retine ca python prelucrează pe rând fiecare sintaxă. Aceasta idee este întărită si de Fig.14

```
File Edit Shell Debug Options Windows Help

Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win 32

Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.

>>> x='4'

>>> if (x=='4'):
    print "not"

elif (x=='4'):
    print "ok"
```

Fig. 14

In primele exemple cu operatori decizionali de tip if nu aveam si un else implementat. Intrebarea este daca am putea avea si expresii de tip if-elif fara a avea un else la final.

```
If (conditie):
    expresie
elif (conditie2):
    expresie2
```

Raspunsul este da. Putem avea implementari de operatori decizionali de tip if-elif fara a implementa si ramura else. Ramane aceasi logica valabila: toate aceste conditii vor fi verificate pe rand, pana una din aceste conditii este adevarata. Pe ramura unde conditia este adevarata vom rula blocul de expresii de sub ramura respectiva. In cazul in care nici una din conditiile testate nu sunt adevarate nu vom aplica nici un bloc de expresii.

Vom trece mai departe la un program care utilizează sintaxa elif intr-un cadru mai complex .

```
# Manipularea sir caractere prin if statements
# Demonstreaza utilizarea sintaxei if-elif
# Ion Studentul 1/13/03
print("\tSalut! \nAceasta e un program de conversie Euro->lei sau Lei->Euro")
alegereMoneda=raw_input("\nScrie L pt. conversia Euro->Lei și E pt. conversia Lei-
>Euro:\n")
alegereMoneda=alegereMoneda.upper()
if (alegereMoneda.isalpha()):
    if (alegereMoneda=='L'):
        euro=raw_input("\nScrie nr. de euro ce doresti sa-l convertesti:\n")
        if (euro.isdigit()):
            euro=int(euro)
            print "Valoarea convertita este :",euro*4.5," RON"
        else:
            print "Valoarea introdusa nu este un numar!"
    elif (alegereMoneda=="E"):
        lei=raw_input("\nScrie nr. de lei ce doresti sa-l convertesti:\n")
        if (lei.isdigit()):
            lei=int(lei)
            print "Valoarea convertita este :",lei/4.5," EURO"
        else:
            print "Valoarea introdusa nu este un numar!"
    else:
        print "Valoarea introdusa nu este recunoscuta!"
```

```
else:
    print "Valoarea introdusa nu este un caracater alfa!"

raw_input("\n\nApasa <enter> pt a iesi.")
```

Să vedem care sunt elementele noi aduse de acest program. În primul rând, pentru a elimina eroarea umană care poate să tasteze I în loc de L sau e în loc de E, programatorul trebuie să se asigure ca există o modalitate de conversie a caracterelor primite de la tastatură în caractere mari. Linia care face acesta conversie se regaseste mai jos:

```
alegereMoneda=alegereMoneda.upper()
```

In cazul gruparii de tipul if în if, pe ramura de if testam daca variabila alegereMoneda stocheaza caractere de tip litera exclusiv. Linia care face aceasta testare este linia ce contine conditia alegereMoneda.isalpha():

```
if (alegereMoneda.isalpha()):
.....
else:
    print "Valoarea introdusa nu este recunoscuta!"
```

In cazul in care utilizatorul nu a introdus de la tastatura un sir de caractere de tip litere exclusiv, atunci vom merge pe ramura de else si vom afisa un text in care informam utilizatorul de necesitatea introducerii unui sir de caractere corspunzator:

```
else:

print "Valoarea introdusa nu este recunoscuta!"
```

In cazul in care utilizatorul a introdus de la tastatura un sir de caractere de tip litere exclusiv, atunci vom merge pe ramura de if. Acest if contine o expresie de tip if-elif:

```
if (alegereMoneda=='L'):
    .....
elif (alegereMoneda=="E"):
    .....
```

Aici fiecare conditie va fi testata individual.

Daca sirul de caractere introdus de la tastatura este un sir de caractere ce e format doar din caracterul L atunci vom rula blocul de expresii de sub if.

Daca sirul de caractere introdus de la tastatura este un sir de caractere ce e format doar din caracterul E atunci vom rula blocul de expresii de sub elif.

In cazul in care sirul de caractere introdus de la tastatura nu indeplineste nici una din conditiile de mai sus (nu este un sir de caractere format exclusiv din caracterul L sau din caracterul E), atunci nu vom rula nimic.

In cazul ramurii if ce testeaza daca sirul de caractere este format exclusiv din caracterul L, putem vedea urmatoarele linii:

```
if (alegereMoneda=='L'):
    euro=raw_input("\nScrie nr. de euro ce doresti sa-l convertesti:\n")
    if (euro.isdigit()):
        euro=int(euro)
        print "Valoarea convertita este :",euro*4.5," RON"
    else:
        print "Valoarea introdusa nu este un numar!"
```

In prima linie din codul de mai sus (cod extras din program) vom captura in variabila euro un text introdus de la tastatura. Intr-o expresie de tip if-else testam cu ajutorul metodei de manipulare a sirurilor de caractere isdigit() daca valoarea capturata de la tastatura in variabila euro este un sir de caractere format exclusiv doar din numere.

In cazul in care variabila euro stocheaza un sir de caractere format exclusiv doar din numere vom converti sirul de caractere intr-un numar de tip integer, captand aceasta valoare convertita in numar in variabila euro. Apoi folosim comanda print pentru a afisa mesajul "<u>Valoarea convertita este :</u>",euro*4.5," RON"; mesaj in care se vor realiza si calculele matematice inainte de a afisa acest text.

In cazul in care variabila euro nu stocheaza un sir de caractere format exclusiv doar din numere vom afisa sirul de caractere "valoarea introdusa nu este un numar!"

In cazul ramurii elif ce testeaza daca sirul de caractere este format exclusiv din caracterul E, putem vedea urmatoarele linii:

```
elif (alegereMoneda=="E"):
    lei=raw_input("\nScrie nr. de lei ce doresti sa-l convertesti:\n")
    if (lei.isdigit()):
        lei=int(lei)
        print "Valoarea convertita este :",lei/4.5," EURO"
    else:
        print "Valoarea introdusa nu este un numar!"
```

In prima linie din codul de mai sus (cod extras din program) vom captura in variabila lei un text introdus de la tastatura. Intr-o expresie de tip if-else testam cu ajutorul metodei de manipulare a sirurilor de caractere isdigit() daca valoarea capturata de la tastatura in variabila euro este un sir de caractere format exclusiv doar din numere.

In cazul in care variabila lei stocheaza un sir de caractere format exclusiv doar din numere vom converti sirul de caractere intr-un numar de tip integer, captand aceasta valoare convertita in numar in variabila lei. Apoi folosim comanda print pentru a afisa mesajul "<u>Valoarea convertita este</u>:",lei/4.5," EURO"; mesaj in care se vor realiza si calculele matematice inainte de a afisa acest text.

In cazul in care variabila lei nu stocheaza un sir de caractere format exclusiv doar din numere vom afisa sirul de caractere "Valoarea introdusa nu este un numar!"

Tratarea unei variabile ca o condiție adevărata sau falsa este un alt mod de a scrie sintaxe if. Spre exemplificare va rog urmariti Fig. 15 unde se poate vedea ca variabila x este testata ca si conditie. In acest caz variabila x stocheaza valori numerice. Pentru orice valoare ce este diferita de 0 va rula blocul de sintaxe de sub if deoarece conditia este considerata a fi adevarata. In cazul in care variabila x stocheaza valoarea 0 atunci va rula blocul de expresii de sub else deoarece conditia este considerata a fi falsa.

Fig. 15

```
>>> x="orice"
>>> if (x):
      print x
else:
       print "else"
orice
>>> x="0"
>>> if (x):
      print x
else:
      print "else"
>>> x=''
>>> if (x):
      print x
else:
      print "else"
else
>>>
```

Fig. 16

In Fig. 16 putem observa testarea unei variabile de tip sir de caractere ca fiind o conditie.

In cazul in care sirul de caractere stocat de variabila x reprezintă numărul zero sau în cazul în care sirul de caractere stocat de variabila x este un șir ce contine cuvantul orice conditia este tratata ca fiind adevarata. Șirul "0" nu este un șir vid, deci nu este un șir ce ar genera o condiție falsa. Orice sir de caractere ce nu este gol adica orice sir de caractere ce este diferit de sirul de caractere "" va fi tratat ca o conditie adevarata.

Sirul de caractere nul, adica sirul de caractere "" va fi tratat ca o conditie falsa.

In cazul în care avem mai multe condiții de făcut pentru a putea aplica anumite schimbări pentru o anumită variabilă avem la dispoziție trei soluții.

Spre exemplicare vom utiliza cazul in care avem de testat doua conditii (conditie1 si conditie2). In cazul in care amandoua sunt adevarate dorim sa rulam doua expresii (expresie1 Si expresie2).

Prima soluție se refera la folosirea a doua if separate cum se poate vedea mai jos:

```
If (conditie1):
```

```
expresie1
if (conditie2):
     expresie2
```

Aceasta solutie trebuie adaptata si nu functioneaza pentru toate cazurile deoarece ar putea sa ruleze doar expresie2 fara ca expresie1 sa ruleze.

A doua soluție implica folosirea metodei if în if cum se poate vedea mai jos:

```
If (conditie1):
    if (conditie2):
        expresie1
        expresie2
```

A doua solutie solutie nu trebuie adaptata si functioneaza pentru toate cazurile deoarece nu ar putea sa ruleze doar expresie2 fara ca expresie1 sa ruleze.

A treia soluție se refera la folosirea unui singur if, dar cu condiții multiple folosind and:

```
If (conditie1 and conditie2):
        expresie1
        expresie2
```

A treia solutie are acelasi efect ca si a doua solutie. Cuvântul cheie and are rolul de a uni doua condiții. Pt. a rula blocul de expresii format din expresie1 si expresie2 trebuie ca ambele condiții să fie adevărate.

In cazul în care dorim ca cel puțin una din condiții să fie adevărate pt. a rula blocul de expresii putem folosi cuvântul cheie or.

```
If (conditie or conditie2):
        expresie
        expresie2
```

Mai jos regăsim doua tabele ce acoperă fiecare caz care îl poate avea unirea a doua condiții cu and sau or.

Tabel Operator decizional 'AND'

a == "conditie1"	b == "conditie2"	a == "conditie1" and b == "conditie2"
True	True	True
True	False	False
False	True	False
False	False	False

Tabel Operator decizional 'OR'

a == "conditie1"	b == "conditie2"	a == "conditie1" or b == "conditie2"
True	True	True
True	False	True
False	True	True
False	False	False

Un alt operator decizional des întâlnit este not . Acesta este capabil de a nega o expresie. Se presupunem ca avem următorul caz:

```
File Edit Shell Debug Options Windows Help

Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win a

32

Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.

>>> i=10

>>> if (not i==11):
    print i

10

>>>
```

Fig. 17

Not funcționează prin a nega expresia i==11. Prin urmare not i==11 este egal cu i!=11. Am completat un tabel cu rezultatele generate de operatorul not:

i==10	not i==10

True	False
False	True

lata si un exemplu in care aratam ca cele doua conditii not i==11 si i!=11 sunt echivalente.

Fig.18

Lucrul cu bucle de calcul: while și for

Capitolul anterior am putut vedea un program frumos de conversie monetara. Un astfel de program este foarte util și își găsește utilitatea în viată de zi cu zi. Cred ca ar fi facil să putem converti mai multe sume. Spre exemplu, dacă suntem înscriși la facultate și trebuie să plătim rate inegale în euro dintr-o sursă de venit în lei, vom avem nevoie să convertim fiecare rată. Presupunând ca ar trebui să plătim 3 rate, ar trebui să apelăm la programul de conversie valutara de 3 ori pentru fiecare suma. Pot exista și alte soluții la aceasta problema, cum ar fi convertirea întregii sume apoi împărțirea procentuala a ratelor. Dar dacă numărul de operații creste vertiginos spre, să zicem 100, soluțiile pe care le propuneam anterior nu par atât de valide.

Python pune la dispoziție funcția implicita while care are rolul de a rula un bloc de sintaxe cat timp condiția este adevărata. Se va opri din rulat acele sintaxe cand conditia devine falsa.

```
while (conditie):
```

sintaxa1

sintaxa2

lata un exemplu mai jos in care definim x = 10. Deoarece conditia din while este ca x sa fie mai mare ca 1 (conditie adevarata), vom rula blocul de sintaxe de sub while. In acest caz vom rula doua linii. Prima linie va afisa valoarea lui x, iar cea de-a doua linie va decrementa (scade cu 1) valoarea lui x.

Fig.19

Astfel dupa multiple rulari succesive valoarea stocata de variabila x nu va mai fi mai mare ca 1, ci va fi egala cu 1. Din aceasta cauza conditia va deveni falsa si interpretorul se opreste din buclarea celor doua linii.

O bucla infinita este atunci când condiția este mereu îndeplinita. Mare atenție la buclele infinite. Spre exemplu dacă omiteam in exemplu de mai sus sa decrementam valoarea lui x conditia este respectata mereu, deci cream o bucla infinita.

Putem sa cream o bucla infinita si daca condiția este înlocuita cu variabilă boolean True. Si in acest caz sintaxele de sub while vor rula la infinit.

Pentru a opri o bucla infinita avem nevoie de comanda speciala ce poarta numele de break ce are rolul de a implementa o terminare forțata a procesului de rulare. Programul de mai jos utilizează cuvintele cheie break și pass, explicate în cele ce urmează, si folosește o condiție de tip True, dar care nu poate intra într-o bucla infinita.

```
 \begin{tabular}{ll} # $\underline{Manipularea}$ sir $\underline{caractere}$ & $\underline{prin}$ if statement $\underline{\$i}$ $\underline{repetarea}$ & $\underline{prin}$ while \\ \end{tabular} 
# <u>Demonstreaza</u> <u>utilizarea</u> <u>sintaxei</u> while
# Ion Studentul 1/13/03
print("\tSalut! \nAceasta e un program de conversie euro-lei")
while (True):
     euro=raw_input("\nScrie te roq valoarea euro:\n")
     if (euro.isdigit()):
          euro=int(euro)
          print "Valoarea convertita este :",euro*4.5," RON"
     else:
          print"Valoarea introdusa nu este un numar!"
     quit=raw_input("\n\nApasa q pt a iesi și orice pt. a repeta conversia.\n")
     if (quit.upper()=='Q'):
          break
     else:
          pass
```

O posibilă rularea a programului se poate găsi în Fig.20.

```
■ Console X
<terminated> D:\Catalin\Predare Python\carte\cap 3\while.py
       Salut!
Aceasta e un program de conversie euro-lei
Scrie te rog valoarea euro:
Valoarea convertita este : 148.5 RON
Apasa q pt a iesi si orice pt. a repeta conversia.
Scrie te rog valoarea euro:
Valoarea convertita este : 99.0 RON
Apasa q pt a iesi si orice pt. a repeta conversia.
Scrie te rog valoarea euro:
Valoarea convertita este : 18.0 RON
Apasa q pt a iesi si orice pt. a repeta conversia.
```

Fig. 20

Să privim un pic codul programului de mai sus cautand doar elementele noi introduse. Prima linie conține o linie ce oferă utilizatorului informații despre program. Acesata liini este (extrasa din program):

```
print("\tSalut! \nAceasta e un program de conversie euro-lei")
```

A doua linie introduce o sintaxă de tip while:

```
while (True):
bloc de comenzi
```

Această sintaxă de tip while in care conditia este valoarea boolean True nu este recomandată pentru a fi utilizată datorită posibilitatii crearii unei bucle infinite. Cu toate

acestea foarte mulți programatori o utilizează când nu găsesc o alta condiție ce poate fi utilizată în repetarea blocului de sintaxe sau cand complexitatea programului este atat de mare incat nu pot determina toate condiitiile in care ar trebui sa se opreasca buclarea.

Prin urmare această condiție spune interpretorului că blocul de sintaxe trebuie repetat la infinit.

In cadrul blocului de expresii din while avem urmatoarele linii:

```
euro=raw_input("\nScrie te rog valoarea euro:\n")
if (euro.isdigit()):
    euro=int(euro)
    print "Valoarea convertita este :",euro*4.5," RON"
else:
    print"Valoarea introdusa nu este un numar!"
```

Prima linie din codul extras din program capturam in variabila euro un șir de caractere introdus de la tastatura cu ajutorul funcției raw_input().

In program regăsim o sintaxa de tip <if>. Sintaxele de tip <if> au obligația de a lua o decizie pe baza condiției din interior. Daca utilizatorul va scrie un numar atunci euro.isdigit() va returna True. In acest caz cele doua linii ce se regasesc mai jos de acel if vor fi rulate. Liniile rulate se regasesc si mai jos:

```
euro=int(euro)
print ("Valoarea convertita este :",euro*4.5," RON")
```

In cazul in care utilizatorul nu introduce de la tastatura un numar, atunci euro.isdigit() va returna False. Prin urmare, blocul de expresii de sub else va fi rulat. In program avem doar o singura sintaxa care se regaseste sub blocul de else, deci ce va fi rulata in cazul in care utilizatorul nu introduce un numar:

```
print("Valoarea introdusa nu este un numar!")
```

Dar ce comandă face ca blocul de sintaxe să se oprească? Să studiem un pic următorul fragment extras din program. Acesta se regaseste sub blocul de expresii de sub while:

```
if (quit.upper()=='Q'):
    break
else:
    pass
```

Condiția aplicată este următoarea: rezultatul operației quit.upper() să fie egal cu 'Q'.

quit.upper() are rolul de a face toate caracterele șirului litere mari. Apoi se compara acel șir cu șirul "Q". în cazul în care sunt egale se aplică comanda break. Comanda break are rolul de o întrerupe o bucla în momentul apelării. Deci bucla infinită poate fi oprită

dacă tastam q sau Q deoarece apelam break. Totuși aveți grija cu utilizarea break deoarece poate genera erori când nu există o buclă care poate fi întreruptă.

```
File Edit Shell Debug Options Windows Help

Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win 32

Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.

>>> break

SyntaxError: 'break' outside loop

>>> |
```

Fig. 21

Cum rămâne cu ramura de else ? În cazul în care șirul de caractere introdus de la tastatura nu este q sau Q rezultatul operației quit.upper nu va fi 'Q'. Astfel va fi apelata sintaxa pass. Aceasta are rolul de a nu face nimic!!! Este o sintaxă care poate fi utilizata când ești obligat să scrii cel puțin o sintaxă altfel ar da eroare. Spre exemplu un if fără un block de sintaxe va genera o eroare. În acest caz este inutila aceasta expresie deoarece am putea să ne lipsim de else nefiind obligatoriu. Programul poate atunci să fie sub formă de mai jos și să aibă același rezultat:

```
print("\tSalut! \nAceasta e un program de conversie euro-lei")
while (True):
    euro=raw_input("\nScrie te rog valoarea euro:\n")

if (euro.isdigit()):
    euro=int(euro)
    print "Valoarea convertita este :",euro*4.5," RON"
else:
    print"Valoarea introdusa nu este un numar!"

quit=raw_input("\n\nApasa q pt a iesi și orice pt. a repeta conversia.\n")
if (quit.upper()=='Q'):
    break
```

lata un alt exemplu de utilizare a pass. Acest exemplu a fost explicat anterior. Putem observa ca cuvantul cheie pass nu schimba cu nimic comportamentul anterior al sintaxei while.

Fig. 22

Tot în categoria sintaxelor cheie ce pot fi folosite în cadrul unei bucle este și comanda continue. Comanda continue are rolul de a face un salt la rularea respectiva fara a intrerupe bucla. Prin urmare va întrerupe rularea blocului de sintaxe pentru rularea dată si se va incepe rularea de la inceput a blocului de expresii de sub while. Iată un fragment de program care demonstrează diferența dintre continue și pass :

```
>>> x = 10
>>> while (x>1):
        print "x este",x
        continue
        x = x-1
x este 10
x este 10
  este 10
  este 10
  este 10
  este 10
  este 10
 este 10
 este 10
 este 10
 este 10
x este 10
```

Fig. 23

Aşa cum se poate vedea în Fig. 22 sintaxa pass nu are nici un efect asupra rularii.

Așa cum se poate vedea în Fig. 23 sintaxa continue va continua cu următoarea buclare a blocului de expresii de sub while (va reincepe rularea a blocului de sintaxe de sub while). Deci nu va ajunge la sintaxa de decrementare a variabilei x. Prin urmare va crea o bucla infinita.

In continuare vom discuta despre o alta metoda de a reperata un bloc de sintaxe. Acest tip de apelare a unui bloc oferă posibilitatea de a rula pentru fiecare element dat si poarta numele de for.

Structura for este:

```
for variabila_temporara in range():

bloc de expresii ce utilizeaza sau nu variabila_temporara
```

Valorile generate de range() sunt stocate pe rand de variabila_temporara ruland pe rand blocul de expresii cu fiecare valoare din range.

```
# Numaratorul
# Demonstreaza functia range() sub for loops
# Ion Studentul - 1/26/13

print "Numara pana de La 0 La 9:"
for i in range(10):
    print i,

print "\n\nNumara din cinci in cinci pana La 45:"
for i in range(0, 50, 5):
    print i,

print "\n\nNumara invers de La 10 La 1:"
for i in range(10, 0, -1):
    print i,

raw_input("\n\nApasa <enter> pt a iesi.")
```

```
C:\Users\cpopescu\workspace\py\Numaratorul.py

Numara pana de la 0 la 9:
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Numara din cinci in cinci pana la 45:
0 5 10 15 20 25 30 35 40 45

Numara invers de la 10 la 1:
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

Apasa <enter> pt a iesi.
```

Fig. 24

Sintaxa for atribuie variabilei i pe rând valorile generate de range(10) apoi rulează pentru fiecare atribuire blocul de sintaxe. În acest caz doar afișează valoarea variabilei i.

Pentru a vedea ce valori va lua i putem folosi comanda de afisare. Se poate observa o rulare a programului in Fig. 24

```
File Edit Shell Debug Options Windows Help

Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win 32

Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.

>>> print range(10)

[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]

>>> print range(10, 0, -1)

[10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1]

>>> print range(0, 50, 5)

[0, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45]

>>> |
```

Fig. 25

Aceste valori ce sunt înlănțuite cu virgula și delimitate de paranteze pătrate poartă numele de listă. Acestea sunt studiate într-o secțiune viitoare. Deci, sintaxa for poate avea următoarea structura :

```
for variabila_iterare in lista:
    bloc_de_sintaxe #ce poate sau nu să foloseasca variabila iterare
```

Încă mai sunt disponibile cuvintele cheie continue, pass și break .

```
File Edit Shell Debug Options Windows Help

Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win 32

Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.

>>> for variabila in range(10):
    if (variabila == 5):
        break
    print variabila

0
1
2
3
4
>>>>
```

Fig. 26

Așa cum se poate vedea în Fig.26 putem introduce in interiorul unu bloc de expresii alti operatori decizionali. De asemenea break si continue funcționează și pentru for.

In cele ce urmeaza dorim sa explicam ce rol are cuvantul cheie in care face posibila ciclarea pentru fiecare element din range. In ceea ce privește utilizarea cuvântului cheie in se poate utiliza și în expresii if. Un program se poate regăsi mai jos ca model de utilizare:

```
# Analizatorul de mesaje
# Demonstreaza if cu expresia in
# Ion Studentul - 1/26/13

print "Introdu citatul tau preferat sau deviza ta in viata"
mesaj = raw_input("\n")

print "\nCea mai comuna litera din alfabetul romanesc este 'a' ",
if "a" in mesaj:
    print "care este in mesajul tau!."
else:
    print "care nu se regaseste in mesajul tau."

raw_input("\n\nApasa <enter> pt a iesi.")
```

O posibila rulare se poate vedea în Fig. 27

Fig. 27

Expresia in este utilizată pentru a lua fiecare caracter din șirul de caractere și va fi verificat cu șirul de caractere "a". Pentru că expresia dată de utilizator are în componență caracterul 'a' va afișa șirul de caractere "care este în mesajul tau!".

Lucrul avansat cu șiruri de caractere

Funcția len(variabila) returnează lungimea șirului de caractere ce e conținut de variabilă. Se poate observa ca această funcție nu se poate aplica pentru numere sau Boolean.

```
_ D X
7% Python 2.7.5 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win
Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>> len ("123456")
>>> len(6)
Traceback (most recent call last):
  File "<pyshell#1>", line 1, in <module>
    len(6)
TypeError: object of type 'int' has no len()
>>> len(True)
Traceback (most recent call last):
  File "<pyshell#2>", line 1, in <module>
    len(True)
TypeError: object of type 'bool' has no len()
>>> len(6.1)
Traceback (most recent call last):
  File "<pyshell#3>", line 1, in <module>
    len(6.1)
TypeError: object of type 'float' has no len()
```

Fig. 28

Exista o formă prescurtată de calcul matematic cand trebuie sa realizez o operatie matematica cu o variabila si sa stochez rezultatul tot in aceasta variabila.

```
>>> x = 2
>>> x = x+2
>>> print x
4
>>> x = 2
>>> x+=2 # aceasta linie se poate traduce ca x=x+2 si reprezinta acelasi lucru
>>> print x
```

Fig. 28

Aceasta metoda poate fi utilizată pentru șiruri de caractere si pentru numere, chiar dacă pentru siruri de caractere nu este o practică comună. În Fig. 29 putem vedea ca aceste prescurtări se aplică pentru șiruri de caractere, dar și alte prescurtări care le putem întâlni în programarea python, și nu numai.

```
_ D X
7% Python 2.7.5 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win
Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>> x="ana are"
>>> x
'ana are'
>>> x+=" mere"
>>> x
'ana are mere'
>>> y=1
>>> y-=1
>>> y
>>> y=3
>>> y*=2
>>> y
>>> y/=2
>>> y
3
>>>
```

Fig. 29

Sa presupunem că avem o variabilă ce stochează un șir de caractere, să zicem "index" și dorim să printăm a treia literă din șirul de caractere putem să apelam comanda :

```
>>> word = "index"
>>> print word[0]
i
>>> print word[1]
n
>>> print word[2]
d
>>> print word[3]
e
>>> print word[4]
x
```

Aceaste paranteze patrate aplica principiul indexarii unde fiecare element al sirului are un index. Totusi trebuie sa fim atenti la index. Daca acesta este depasit ne va genera eroare. In Fig. 30 avem un sir de caractere format din 5 caractere, deci un index de la 0 la 4. Daca solicit index de 7 imi va da eroare.

```
>>> x = "Salut"
>>> x[0]
'S'
>>> x[7]

Traceback (most recent call last):
   File "<pyshell#12>", line 1, in <module>
        x[7]

IndexError: string index out of range
>>>
```

Fig.30

Fiecare șir de caractere poate fi prelucrat pe principiul indexării unui șir de caractere. În cazul în care dorim să prelucram dintr-un șir de caractere ultimul caracter, dar nu știm lungimea acelui sir de caractere deoarece este dat de utilizator prin introducere de la tasatatura, Python vine cu o modalitate ușoara de a manipula astfel de șiruri. Se introduce conceptul de indexare inversă. Prin urmare word[-1] va reprezenta ultimul caracter din șirul de caractere stocat de variabila word. Mai jos putem vedea fiecare index pozitiv și negativ pentru șirul de caractere ce contine cuvantul index.

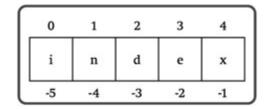

Fig. 31

In cele ce urmează vom descoperi anumite metode de a manipula un șir de caractere. lată un program prin care se dorește să manipulăm un șir de caractere.

```
# Index Sir de caractere
# Demonstreaza indexarea sirului de caractere
# Ion Studentul - 1/27/03
iteratii=0
cuvantInvers=""
cuvant = raw_input("\n\nScrie un cuvant:\t")
print "Cuvantul tau este", cuvant, "\n"
high = len(cuvant)
print "Lungimea cuvantului este:",high
for var in cuvant:
   print cuvant[iteratii]," trebuie să fie egal cu
   iteratii+=1
   cuvantInvers=var+cuvantInvers
print "\nCuvantul ales se scrie invers: ",cuvantInvers
raw_input("\n\nApasa <enter> pt a iesi.")
              Scrie un cuvant:
                                          abcdef
              Cuvantul tau este abcdef
              Lungimea cuvantului este: 6
              a trebuie sa fie egal cu a
                 trebuie sa fie egal cu
                 trebuie sa fie egal cu
                 trebuie sa fie egal cu d
                 trebuie sa fie egal cu
                 trebuie sa fie egal cu
              Cuvantul ales se scrie invers: fedcba
              Apasa <enter> pt a iesi.
              >>>
```

Fig.32

In prima parte a programului introducem doua variabile si solocitam un sir de caractere de la tastatura.

```
iteratii=0
cuvantInvers=""

cuvant = raw_input("\n\nScrie un cuvant:\t")
```

Urmatoarele linii vor afisa cuvantul scris de utilizator, vor masura lungimea cu ajutorul len(cuvant) si vor stoca aceasta lungime masurata in variabila high. A treia linie extrasa din program va afisa lungimea cuvantului scris de la tastatura.

```
print "Cuvantul tau este", cuvant, "\n"
high = len(cuvant)

print "Lungimea cuvantului este:", high

for var in cuvant:
    print cuvant[iteratii], " trebuie să fie egal cu ", var iteratii+=1
    cuvantInvers=var+cuvantInvers
```

In urmatoarele linii se dorește a se afișa cuvântul scris de la tastatura litera cu litera folosind doua metode:

Prima metoda va tine cont de variabila iteratii ce initial este setata la 0. La fiecare ciclare vom incrementa variabila iteratii pentru a afisa urmatorul caracter.

A doua metoda foloseste variabila temporara din for, unde aici este <<var>>>. Aceasta ia valoarea fiecarui caracter din sir, schimbandu-si valoarea la fiecare ciclare.

Variabila cuvantInvers este o variabila declarata initial la un sir nul de caractere. Apoli vom concatena acest sir cu variabila temporara var. Pentru ca am egalat variabila cu var+cuvantInvers vom avea cuvantul invers la final. Daca o egalam ca mai jos atunci variabila cuvantInvers stoca acelasi lucru ca si variabila cuvant:

```
cuvantInvers = cuvantInvers + var
```

Un şir de caractere este un element imutabil. Presupunând ca avem o variabilă x care susține şirul de caractere "Catalin". Dacă am greșit numele și dorim să schimbam prima litera în M și a treia în d șirul devenind "Madalin", am putea încerca să facem acest lucru cu indexarea șirului de caractere. În Fig. 33 putem vedea ca modificarea unui singur caracter din șir nu este permisa. Soluția este reatribuirea unei valori noi acelei variabile. Astfel x="Madalin" este soluția problemei modificării șirului de caractere.

```
File Edit Shell Debug Options Windows Help

Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win 
32

Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.

>>> x="Catalin"

>>> print x

Catalin

>>> x[0]="M"

Traceback (most recent call last):
   File "<pyshell#3>", line 1, in <module>
        x[0]="M"

TypeError: 'str' object does not support item assignment

>>>
```

Fig. 33

Exista și alte solutii la acasta schimbare din "Catalin" in "Madalin", metode ale șirurilor de caractere studiate in sedinta anterioara cum ar fi:

```
>>> x = "sir de caractere"
>>> x.replace("r","c")
'sic de cacactece'
>>> print x
sir de caractere
>>>
```

Fig.34

Exista si alte metode de manipulare a sirurilor de caractere cum ar fi cele ce se regasesc mai jos:

Cu ajutorul metodei find putem găsi șiruri de caractere în interiorul altor șiruri de caractere. Apelarea se face prin variabila.find("sir de caractere cautat"). Daca nu gaseste sirul cautat returneaza -1.

```
>>> x = "asd"
>>> x.find("c")
-1
>>>
```

Cu ajutorul metodei replice putem să înlocuim în șirul de caractere. Apelarea se face prin variabila.replace("valoare căutata", "valoare ce înlocuiește valoarea căutata la găsire")

Metoda split returnează o lista de elemente împărțite după un șir dat. Lista este un concept încă neînvățat, dar trebuie totuși subliniat ca elimina caracterul de referința.

Apelarea se face prin variabila.split("sir de caractere ce împarte șirul")

Aceste metode nu schimba șirul inițial! Prin urmare dacă dorim să prelucram ulterior va trebui să atribuim valoarea returnata de metoda unei variabile.

```
>>> #x.replace(old,new)
>>> x.find("a")
>>> x[8]
'a'
>>> #prima oara unde a fost gasit elementul
>>>
>>>
>>> x.find("r")
2
>>>
#x este neschimbat pt a salva x=x.replace(old,new)
>>> print x
sir de caractere
>>> x.find("z")
>>> #elementul nu este gasit
>>> #deci returneaza -1
>>> x.split(" ")
['sir', 'de', 'caractere']
>>> #returneaza o lista impartind dupa elementul din interior
>>> x.split("r")
['si', ' de ca', 'acte', 'e']
>>> # se vede ca elimina acel caracter
```

Fig. 35

Tuplu

Tuple se traduce ca tuplu având însemnătatea de pereche cu mai multe elemente.

Tuplu reprezintă o serie de secvențe care pot conține numere, șiruri , sau alte tuple. Prin urmare poți stoca tot felul de date . Inițializarea unui tuplu gol se face astfel:

```
x=()
```

lată mai jos un tuplu care susține alte tipuri de variabile:

```
x=(True, False, 4,5,6,7,"sir de caractere",("tuplu 2",2))
```

Tuplu este un tip de variabilă imutabila. Aceasta afirmație ne arată că nu putem rescrie unul din elementele unui tuplu, în schimb putem să atribuim variabilei o alta valoare, adică un alt tuplu.

```
>>> x=("a","b","d")
>>> x[2]
'd'
>>> x[2]="c"

Traceback (most recent call last):
   File "<pyshell#8>", line 1, in <module>
        x[2]="c"

TypeError: 'tuple' object does not support item assignment
>>> |
```

Fig. 36

```
76 Python 2.7.5 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win
Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>> x= None
>>> if (x==0):
        print "x e zero"
>>> if (not x):
        print ("x este nul")
x este nul
>>> print type(x)
<type 'NoneType'>
>>> print type(2)
<type 'int'>
>>> print type (2.2)
<type 'float'>
>>> print type((1,2,3))
<type 'tuple'>
>>> print type("sir de caracatere")
<type 'str'>
>>> print type(True)
<type 'bool'>
>>>
```

Fig. 27

De altfel ne putem ajuta de funcția type() pentru a determina ce tip de variabilă este, adică ce tip de valoare susține variabila testata, asa cum am studiat in prima sedinta.

Regăsim un program mai jos care creează și utilizează tupluri.

```
# inventar de joc
# Demonstreaza tuplu
# Ion Studentul - 1/26/13
# cream o <u>variabila</u> goala
inventar = None
print "Acest program sustine inventarul unui personaj dintr-un joc.\n"
# tratarea tuplului ca o conditie
if not inventar:
    print "Momentan nu ai nici o arma in inventar."
#crearea de tuplu cu articole in inventar
inventar = ("sabie",
               "<u>armura</u>",
               "<u>scut</u>",
               "potiune de vindecare")
# afisarea tuplului
print "\nTuplul inventar este acum :\n", inventar
# <u>afisarea fiecarui</u> element din <u>tuplu</u>
print "\nElementele inventarului sunt:"
for item in inventar:
    print "=>",item
print "\n\nlungimea inventarului este: " , len(inventar)
jumateInv= len(inventar)/2
print "\nElementul al ", jumateInv+1 ," din inventar este: ",inventar[jumateInv]
#Folosim jumateInv+1 decarece primul element este 0.
raw_input("\n\nApasa <enter> pt a iesi.")
```

O rulare a programului inventar se poate vedea în Fig. 38.

```
© Console ⊠

D:\Catalin\Predare Python\carte\cap 3\Tuplu.py

Acest program sustine inventarul unui personaj dintr-un joc.

Momentan nu ai nici o arma in inventar.

Tuplul inventar este acum :
    ('sabie', 'armura', 'scut', 'potiune de vindecare')

Elementele inventarului sunt:
    => sabie
    => armura
    => scut
    => potiune de vindecare

lungimea inventarului este: 4

Elementul al 3 din inventar este: scut

Apasa <enter> pt a iesi.
```

Fig. 38

In programul inventar observăm inițializarea unei variabile cu None. Această valoare are scopul de a putea inițializata o variabila, dar fără a susține nici o valoare. La testarea ei ca si condiție va returna fals.

```
inventar = None
```

In programul inventar de joc folosim variabila inventar pentru a manipula un tuplu. Putem să afișam un tuplu cu ajutorul comenzii print.

```
print "\nTuplul inventar este acum :\n", inventar
```

Tratarea tuplului stocat în variabilă inventar ca o condiție într-o sintaxă if se poate întâlni în linia "if not inventar:" Aceasta linie tratează un tuplu gol ca fiind fals și orice tuplu ce are cel puțin o înregistrare, deci cu lungimea diferita de zero, ca fiind o condiție adevărată.

```
if not inventar:
    print "Momentan nu ai nici o arma in inventar."
```

Lungimea unui tuplu se poate obține cu funcția len(tuplu):

```
print "\n\nlungimea inventarului este: " , len(inventar)
```

Ciclarea prin elementele unui tuplu se poate face cu ajutorul unui "for". Astfel, variabila temporara item va lua pe rand valorile tuplului si vor fi prelucrate de blocul de comenzi de sub for. Aici vom afisa fiecare valoare a variabilei item.

```
for item in inventar:
    print "=>",item
```

Pentru a afișa cel de-al treilea caracter folosim operația de indexare, proces utilizat și la șiruri de caractere. Obținem rezultatul al treilea element deoarece împărțim lungimea la doi. Indexarea unei variabile cu cifra doi returnează al treilea element deoarece indexul pornește de la zero.(0-primul element ,1- al doilea element, 2- al treilea element).

```
jumateInv= len(inventar)/2
print "\nElementul al ", jumateInv+1 ," din inventar este: ",inventar[jumateInv]
#Folosim jumateInv+1 decoarece primul element este 0.
```

Lista

Lista este un alt tip de variabilă care are toate caracteristicile unui tuplu, exceptând imutabilitatea. Prin urmarea o listă permite rescrierea unui element component, proprietate numita mutabilitate. Acesta calitate ne permite flexibilitatea de care avem nevoie în programare.

Mai jos se poate vedea un program în care utilizăm lista. Acest program este o modificare a programului inventar utilizat la explicarea tuplului.

```
# inventar de joc
# Demonstreaza lista
# Ion Studentul - 1/26/13

#crearea unei liste cu articole in inventar
inventar = ["sabie", "armura", "scut", "potiune de vindecare"]

# afisarea listei
print "\nLista inventar este :\n", inventar

# afisarea fiecarui element din listei
print "\nElementele inventarului sunt:"
for item in inventar:
    print "=>",item

print "\n\nungimea inventarului este: " , len(inventar)
jumateInv= len(inventar)/2
print "\nElementul al ", jumateInv+1 ," din inventar este: ",inventar[jumateInv]
#Folosim jumateInv+1 deoarece primul element este 0.
```

```
print "Ai gasit un cufar cu potiune magica ."
cufar=["potiune magica"]
inventar+=cufar

# afisarea listei
print "\nLista inventar este acum :\n", inventar

print "\nAi gasit o spada foarte buna asa ca ai aruncat sabia .\n"
inventar[0] = "spada"
# afisarea listei
print "Lista inventar este acum :\n", inventar

raw_input("\n\nApasa <enter> pt a iesi.")
```

```
📮 Console 💢
D:\Catalin\Predare Python\carte\cap 3\Lista.py
Lista inventar este :
['sabie', 'armura', 'scut', 'potiune de vindecare']
Elementele inventarului sunt:
=> sabie
=> armura
=> scut
=> potiune de vindecare
lungimea inventarului este: 4
Elementul al 3 din inventar este: scut
Ai gasit un cufar cu potiune magica .
Lista inventar este acum :
['sabie', 'armura', 'scut', 'potiune de vindecare', 'potiune magica']
Ai gasit o spada foarte buna asa ca ai aruncat sabia .
Lista inventar este acum :
['spada', 'armura', 'scut', 'potiune de vindecare', 'potiune magica']
Apasa <enter> pt a iesi.
```

Fig. 39

In programul inventar, modificat pentru a utiliza lista în locul tuplului, putem observa că toate facilitățile de la tuplu le întâlnim și aici.

Prin urmare putem atribui unei variabile o lista.

```
#crearea unei liste cu articole in inventar
inventar = ["sabie", "armura", "scut", "potiune de vindecare"]
```

Printarea unei liste se poate realiza in mod direct.

```
# afisarea listei
print "\nLista inventar este :\n", inventar
```

Ciclarea printre elementele listei este o practica comuna în programare, unde fiecare element al unei liste este prelucrat. Aici fiecare element al listei este printat după aplicarea unui for la lista.

```
print "\nElementele inventarului sunt:"
for item in inventar:
    print "=>",item
```

Lungimea unei liste se poate obține cu funcția len(lista):

```
print "\n\nlungimea inventarului este: " , len(inventar)
```

Indexarea este posibila cu ajutorul unei liste. Așa cum putem vedea în program nu numai afișarea unui element este posibila, ci și schimbarea acelui element deoarece o lista are proprietatea de mutabilitate.

Nu întâmplător nu au fost adăugate în programul de inventar cu tuplu aceste linii:

```
print "Ai gasit un cufar cu potiune magica ."
cufar=["potiune magica"]
inventar+=cufar

# afisarea listei
print "\nLista inventar este acum :\n", inventar

print "\nAi gasit o spada foarte buna asa ca ai aruncat sabia .\n"
inventar[0]= "spada"
# afisarea listei
print "Lista inventar este acum :\n", inventar
```

Cufar este o variabilă noua inițializata pentru a susține o noua lista ce are un singur element "potiune magica".

Lista variabilei cufar este adunată la lista inventar. Acest lucru este posibil deoarece ambele variabile sunt de același tip și lista este un element mutabil. Deci putem să adunam la o lista o alta lista. Modificarea unui element al unei liste este de asemenea posibil deoarece lista este mutabila; astfel variabilă inventar își schimba primul element din "sabie" în "spada".

```
>>> cufar=["lotiune magica"]
>>> type(cufar)
<type 'list'>
>>> inventar = ["sabie", "armura", "scut", "potiune de vindecare"]
>>> type(inventar)
<type 'list'>
```

Fig. 40

Similar cu metodele de manipulare ale unui șir de caractere exista metode, diferite ce-i drept, și pentru liste. Mai jos se regăsesc intr-un tabel toate metodele uzuale pentru un sir:

Metoda	Descriere
append(value)	adauga value la finalul listei.
sort()	Sorteaza elementele dupa valoarea cea mai mica.
reverse()	Reinverseaza ordinea listei. Primul element devine ultimul, al doilea devine penultimul
count(value)	Indexeaza de cate ori va gasi acel sir de caractere (<i>value</i>).Zero inseamna ca nu a gasit nimic, 1 inseamna ca a gasit o potrivire
index(value)	Returneaza prima pozitie(indexul) cand <i>value</i> apare în lista. Returneaza eroare daca nu este intalnita.
insert(i, value)	Insereaza <i>value</i> la pozitia <i>i</i> .
pop([<i>i</i>])	Returneaza <i>value</i> pozitia <i>i</i> și sterge valoarea <i>value</i> din lista. E optionala numarul pozitie <i>i</i> și poate fi omis ; în acest caz ultimul element va fi sters și returnat.
remove(value)	Sterge prima intrare pe care o intalneste cu valoarea value din lista.

Vom utiliza câteva metode în programul următor:

```
# Lista de cumparaturi
# Demonstreaza optiuni avansate lista
# Ion Studentul - 1/26/13
lista=[]

print"\t\t Bine ati venit la programul lista de cumparaturi"

while (True):
    print """
0-Pentru afisare lista actuala
1-Pentru introducerea unui elent nou
2 pentru stergerea unui element existent
3- pentru stergerea intregii liste
q- pentru iesire
```

```
alegere=raw_input("\nIntrodu o cifra:\t")
if (alegere=="0"):
    if (lista):
        lista.sort()
        print "\nLista cumparaturi este :\n"
        for e in lista:
            print "=>",e
        print "<u>Lista este goala</u>"
elif (alegere=="1"):
    elementNou=raw_input("\nElementul nou este:\t")
    lista.append(elementNou)
elif (alegere=='2'):
    if (lista):
        sterge=raw_input("scrie element ce doresti sa-l stergi
        if (sterge in lista):
            lista.remove(sterge)
            print "Elementul ", sterge , "a fost sters"
        else:
            print sterge , "nu a fost gasit in <u>lista</u>"
    else:
        print "Lista e goala"
elif (alegere=='3'):
    lista=[]
    print("lista a fost stearsa")
elif(alegere.upper()=='Q'):
    break
```

print "Va multumim ca ati ales acest program"

In următoarea secțiune vom urmări fiecare fragment la programului "lista de cumparaturi" :

```
lista=[]
```

La începutul programului se inițializează variabilele și printam mesajul de început. Dacă variabila lista nu era inițializata existau erori la afișare în cazul în care doream să afișam lista de cumpărături imediat după intrarea în program. În cazul în care era inițializata după expresia while de fiacre data când iteram lista devenea nula.

```
print"\t\t Bine ati venit La programul Lista de cumparaturi"
```

Afișam un mesaj introductiv înaintea expresiei while pentru a nu apărea de fiecare data când iterează.

Expresia while are o condiție de tip boolean ceea ce indică ca va cicla blocul de sintaxe la infinit sau pana la întâlnirea unei sintaxe break.

```
while (True):
```

```
print """

0-Pentru afisare lista actuala

1-Pentru introducerea unui elent nou

2 pentru stergerea unui element existent

3- pentru stergerea intregii liste

q- pentru iesire
```

Prima comanda ce se regăsește în blocul de sintaxe while este afișarea unui meniu. Aceasta are rolul de a afișa meniu ori de cate ori utilizatorul ar trebui să ia o decizie .

```
if (alegere=="0"):
    if (lista):
        lista.sort()
        print "\nLista cumparaturi este :\n"
        for e in lista:
            print "=>",e
    else:
        print "Lista este goala"
```

Prima alegere conform cu meniul este afișarea listei actuale de cumpărături. Aceasta se poate apela prin tastarea cifrei zero. Se verifica dacă lista este nula sau nu pentru a afișa un mesaj corespunzător. În cazul în care eliminam if- else-ul ce verifica dacă lista este nula vom avea un mesaj ambiguu la o lista nula așa cum se poate vedea și în figura de mai jos:

```
File Edit Shell Debug Options Windows Help

Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win 
32

Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.

>>> lista=[]

>>> print "\nLista cumparaturi este :\n"

Lista cumparaturi este :

>>> for e in lista:

print "=>",e

>>>
```

Fig. 41

Acest mesaj dat de situatia in care nu am avea nici un element in lista de cumaraturi nu ar fi potrivit. Prin urmare, ar trebui să corectam aceste comportamente. In acest caz acest mesaj fost corectat prin conditionarea cu un if-else.

Funcția sort aplicata listei în sintaxă lista.sort() are rolul de a sorta elementele listei întro ordine alfanumerica. Aranjarea unei liste se realizează astfel mai întâi numerele, apoi

caractere speciale sau numere de tip şir de caractere, apoi celelalte şiruri de caractere ce încep cu litere în ordine alfabetica.

```
>>>
>>> lista =['a',"c",'b',1,"1","@","!"]
>>> lista.sort()
>>> print lista
[1, '!', '1', '@', 'a', 'b', 'c']
>>>
Fig
```

Fig. 42

```
for e in lista:
   print "=>",e
```

Pentru a afișa lista am recurs la un for pentru o afișare facilă din punctul de vedere al utilizatorului, care nu ar dori să vadă paranteze și virgule.

Urmatoarea alegere pe care utilizatorul o poate face este introducerea unui element nou apăsând tasta 1. Introducerea elementului nou se face prin metoda lista.append("element_nou"), metoda ce introduce la finalul listei elementul nou ca o noua intrare.

```
>>> lista=["primul element","al doilea element"]
>>>
>>> lista.append("al treilea element")
>>> print lista
['primul element', 'al doilea element', 'al treilea element']
>>>
```

Fig. 43

In cazul în care utilizatorul ar apăsa tasta 2 pentru a introduce o noua intrare s-ar rula codul de mai jos:

```
elif (alegere=='2'):
    if (lista):
        sterge=raw_input("scrie element ce doresti sa-l stergi:")
    if (sterge in lista):
        lista.remove(sterge)
        print "Elementul", sterge, "a fost sters"
    else:
        print sterge, "nu a fost gasit in lista"
    else:
        print "Lista e goala"
```

Inițial trebuie să verificam dacă lista este goală. Nu putem șterge ceva dacă nu avem ce șterge. Astfel adaptam programul prin mesajul "Lista e goala", decizie ce se ia printr-un if-else ce testează dacă lista este vida.

In cazul în care lista are cel puțin un element utilizatorul trebuie să scrie elementul care îl dorește sa-l șteargă, element ce este stocat în variabila șterge.

Pasul următor este să verificam dacă elementul este găsit în lista; facem acest pas cu el-if ul ce are ca și condiție aceasta verificare.

In cazul în care elementul e găsit în lista putem să ștergem acel element cu metoda:

```
lista.remove(sterge)
```

Am adăugat și posibilitatea de a reseta lista când utilizatorul apasă tasta 3:

```
elif (alegere=='3'):
    lista=[]
    print("Lista a fost stearsa")
```

Lista este ștearsa prin rescrierea variabilei.

Propun un exercițiu de creativitate și anume să găsiți voi alte variante diferite!

Bineînțeles ca ar mai fi varianta unu prin care iteram lista printr-un for și ștergem fiecare element din lista sau varianta a doua vedem cat de mare este lista apoi iteram în funcție de asta aplicând spre exemplu un pop la lista:

Varianta 1:

```
for e in lista:
    lista.remove(e)
```

Varianta 2:

```
x=len(lista)
while (x>=1):
    x-=1
    lista.pop()
```

Ultima alegere pe care poate să o face utilizatorul este să iasă din program utilizând tasata 'q' sau 'Q':

```
elif(alegere.upper()=='Q'):
    break
```

Prin aceasta variata se poate ieși din program apelând secvența de întrerupere a buclei și anume break.

Am fi putut să adăugam și următoarele doua linii :

```
else:
pass
```

Dar aceste doua linii nu schimbau cu nimic modul de rulare a programului 'Lista de cumparaturi', astfel ca nu au fost introduse.

Spuneam în subcapitolul Tuplu ca un tuplu poate conține un alt tuplu. Bineînțeles ca și o lista poate conține o alta lista. Se poate merge mai departe de atât, astfel ca o lista poate conține o alta lista care conține o alta lista... Acest procedeu se numește secvențe imbricate (imbricat=suprapus parțial) (eng. nested sequence). Accesarea unui astfel de lista din lista se face prin indexarea repetata.

```
>>> lista=[1,["al doilea",["infoacademy"]]]
>>> len(lista)
2
>>> lista[1]
['al doilea', ['infoacademy']]
>>> lista[0]
1
>>> lista[1][0]
'al doilea'
>>> lista[1][1]
['infoacademy']
>>> lista[1][1][0]
'infoacademy'
```

Fig. 44

Trebuie menționata și o modalitate prin care putem să ștergem doar un element fără a returna nici o valoare sau o modalitate prin care stergem doar a doua și a treia valoare din lista. Aceste tipuri de operații se realizează cu comanda 'del':

```
_ O
76 Python 2.7.5 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win
Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>> x=[-1,1,"a",-2,-3]
>>> del x[1:2]
>>> print x
 [-1, 'a', -2, -3]
>>> x=[-1,1,"a",-2,-3]
>>> del x[1:3]
>>> print x
 [-1, -2, -3]
>>> x=[-1,1,"a",-2,-3]
>>> del x [1]
>>> print x
[-1, 'a', -2, -3]
```

Fig. 45

Asa cum se poate vedea in Fig. 45 putem da un range de indecsi separandu-i cu ajutorul a doua puncte :. Daca dorim sa prelucram de la un index pana la sfarsitul unui range nu mai completam valoarea finala. Simiar si pentru prelucrarea primelor elemente ale listei.

```
>>> x = [1,2,3,4,5]
>>> print x[1:]
[2, 3, 4, 5]
>>> print x[:3]
[1, 2, 3]
>>>
```

Fig. 46

In Fig. 46 putem vedea ca daca apelam print x[1:] va afisa de la indexul 1 in sus (inclusiv index 1). Daca apelam print x[:3] va afisa de la indexul 0 la indexul 3 (fara index 3).

Dicționar

Probabil ca se vede deja ca programatorilor le place să organizeze datele. Astfel tipul de variabilă dicționar face și el același lucru ca și o lista, dar merge la etapa următoare!

Un dicționar este format din perechi de tip "cheie": "valoare"; unde cheia și valoarea pot fi de asemenea și numere liste etc. .

Un dictionar este are proprietatea de mutabilitate.

Mai jos putem vedea un tabel cu toate metodele mai uzuale utilizate pentru manipularea unui dictionar:

Metoda	Descriere
has_key(key)	Returneaza True daca <i>key</i> se gaseste în dictionar ca și cheie, altfel returneaza False.
get(key, [default])	Returneaza valoarea cheii <i>key</i> .Daca cheia nu este gasita atunci se returneaza cuvantul optional <i>default</i> . Daca cheia nu exista și cuvantul <i>default</i> nu este specificat, atunci se va returna None.
keys()	Returneaza o lista cu toate cheile din dictionar.
values()	Returneaza o lista cu toate valorile din dictionar.
items()	Returneaza o lista cu toate elementele din dictionar Fiecare element este un tuplu de doua elemnete de tip (cheie,valoare)

Metoda	Descriere
pop(key)	Sterge elementul key:value din dictionar daca key exista. In cazul în care nu exista va returna eroare. Returneaza value.
del dictionar[key]	Sterge perechea key:value din dictionar daca key exista. In cazul în care nu exista va returna eroare. Nu returneaza nimic.

Mai jos se regăsește o figura unde se poate deosebi care e diferența dintre pop și del.

```
File Edit Shell Debug Options Windows Help

Python 2.7.5 (default, May 15 2013, 22:43:36) [MSC v.1500 32 bit (Intel)] on win a

32

Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.

>>> x={1:"test1",2:"test2"}

>>> del x[1]

>>> print x

{2: 'test2'}

>>> print x

{}

}

>>> print a

test2
```

Fig. 47

Sa vedem dicționarul la treaba în următorul program și anume Dicționarul de Facebook:

```
# Dictionar de facebook
# Demonstreaza dictionar
# Ion Studentul - 1/26/13
dictionar={"ASAP": "As Soon As Possible-Cat mai repede posibil",
"ASL": "Age Sex Location-Varsta, sex, Locatie",
"BRB": "Be Right Back-Revin imediat",
"FYI": "For Your Info-Pentru informatia ta",
"LOL": "Laugh out Loud-Rad tare",
"PM": "Private Message-<u>mesaj pe privat</u>",
"FRUMI": "Frumos"}
print"\nAccesam dictionarul pentru a vedea ce cuvinte cheie avem:"
print dictionar.keys()
print"\nAccesam dictionarul pentru a vedea ce valori avem:"
print dictionar.values()
print "\nToate elementele dictionarului sunt:"
for elem in dictionar.keys():
    print "cheie:",elem ,"=> valoare:",dictionar[elem]
```

```
#apelarea directa trebuie testat inainte pentru a nu genera eroare
if "BRB" in dictionar:
    print "\nCe inseamna BRB:",dictionar["BRB"],"\n"
#Exista cheia Frumi testarea modul alternativ
print "Exista cheia Frumi:",dictionar.has_key("Frumi")
print "Exista cheia FRUMI",dictionar.has_key("FRUMI")
raw_input("\n\nApasa <enter> pt a iesi.")
                                     ■ Console 器
 D:\Catalin\Predare Python\carte\cap 3\Dictionar.py
 Accesam dictionarul pentru a vedea ce cuvinte cheie avem:
 ['ASAP', 'FYI', 'LOL', 'FRUMI', 'ASL', 'BRB', 'PM']
 Accesam dictionarul pentru a vedea ce valori avem:
 ['As Soon As Possible-Cat mai repede posibil', 'For Your Info-Pentru informatia ta', 'La
 Toate elementele dictionarului sunt:
 cheie: ASAP => valoare: As Soon As Possible-Cat mai repede posibil
 cheie: FYI => valoare: For Your Info-Pentru informatia ta
 cheie: LOL => valoare: Laugh out Loud-Rad tare
 cheie: FRUMI => valoare: Frumos
 cheie: ASL => valoare: Age Sex Location-Varsta, sex, locatie
 cheie: BRB => valoare: Be Right Back-Revin imediat
 cheie: PM => valoare: Private Message-mesaj pe privat
 Ce inseamna BRB: Be Right Back-Revin imediat
 Exista cheia Frumi: False
 Exista cheia FRUMI True
 Apasa <enter> pt a iesi.
```

Fig. 49

Sa analizam fiecare sintaxă din programul Dicționar de Facebook

```
dictionar={"ASAP": "As Soon As Possible-Cat <u>mai repede posibil</u>", "ASL": "Age Sex Location-<u>Varsta</u>, sex, <u>Locatie</u>", "BRB": "Be Right Back-<u>Revin imediat</u>", "FYI": "For Your Info-<u>Pentru informatia ta</u>", "LOL": "Laugh out Loud-<u>Rad tare</u>", "PM": "Private Message-<u>mesaj pe privat</u>", "FRUMI": "Frumos"}
```

In sintaxă de mai sus se inițializează variabila dicționar de același tip ca și numele (dictionar).

Perechile se initializează sub paranteze de tip acolade de formă cheie: valoare;

Fiecare pereche cheie valoare se separa prin virgula.

```
Print"\nAccesam <u>dictionarul</u> <u>pentru</u> a <u>vedea</u> <u>ce</u> <u>cuvinte</u> <u>cheie</u> <u>avem:"</u> print dictionar.keys()
```

Pentru a accesa cheile disponibile putem apela metoda variabila.keys(). Acesta returnează o lista cu toate cheile pe care dictionarul le are.

```
Print"\nAccesam <u>dictionarul</u> <u>pentru</u> a <u>vedea</u> <u>ce</u> <u>valori</u> <u>avem</u>:"
print dictionar.values()
```

Pentru a vedea valorile pe care dicționarul le are putem apela metoda variabila.values(). Aceasta returnează o lista cu toate valorile pe care le are.

```
Print "\nToate elementele dictionarului sunt:"
for elem in dictionar.keys():
    print "cheie:",elem ,"=> valoare:",dictionar[elem]
```

Cea mai răspândită prelucrare a unui dicționar este iterarea cu for după cheile dicționarului. Aceasta permite să prelucram fiecare cheie. Pentru a afișa o valoare putem apela variabila["cheie"]. Pentru a scrie o noua valoare folosim:

```
dictionar[cheie noua]= "valoare noua"
```

Pentru a verifica dacă o cheie este în dicționar exista o metoda mai ușoara decât un for după cheile dicționarului și anume un if ca mai jos:

```
#apelarea directa trebuie testat inainte pentru a nu genera eroare
if "BRB" in dictionar:
    print "\nCe inseamna BRB:",dictionar["BRB"],"\n"
```

Acesta sintaxă are rolul de a ne păzi de erori deoarece dacă dam o cheie care nu exista interpretorul va returna o eroare.

O alta modalitate de a verifica existenta unei valori este prin metoda has_key cu se poate vedea mai jos:

```
#Exista cheia Frumi testarea modul alternativ
print "Exista cheia Frumi:",dictionar.has_key("Frumi")
print "Exista cheia FRUMI",dictionar.has_key("FRUMI")
```

Pentru cheia "Frumi" metoda has_key returnează un boolean de tip False deoarece cheia este case-sensitive(sensibil la diferențe alfanumerice de tip litere mari/mici).

Pentru cheia "FRUMI" metoda has_key returneaza un boolean de tip True.

Mai exista si o alta modalitate de a cicla printre cheile unui dictionar. Aceasta foloseste un for aplicat direct la dictionar. Asa cum se poate vedea in Fig.50 variabila temporara i va returna pe rand fiecare cheie a dictionarului.

Fig. 50